

E E N

Vroeg op een avond in september 1974 landde een tweemotorig vliegtuigje, zilverkleurig met zwart, op een kleine landingsbaan van de luchthaven Congonhas van São Paulo. Het toestel verminderde snelheid, maakte een bocht en taxiede naar een hangar waar een limousine stond te wachten. Drie mannen, van wie een in het wit gekleed, stapten van het vliegtuigje over in de limousine, die hen van Congonhas naar de witte wolkenkrabbers van het centrum van São Paulo reed. Zo'n twintig minuten later hield de limousine op de Avenida Ipiranga stil voor Sakai, een Japans restaurant dat op een tempel leek.

De drie mannen liepen naast elkaar de grote, rood gelakte hal van Sakai binnen. De twee mannen in de donkere pakken waren groot en hadden een agressief uiterlijk. De ene was blond en de andere had donker haar. De derde man, die met grote passen tussen hen in liep, was slanker en ouder en was van hoed tot schoenen helemaal in het wit gekleed, op een citroengele stropdas na. Hij zwaaide een dikke, bruine aktetas in zijn wit gehandschoende hand op en neer en floot een melodietje terwijl hij met kennelijk genoegen om zich heen keek.

Een garderobemeisje in een kimono maakte een buiging en glimlachte lief. Toen zij de hoed van de man in het wit had aangenomen, stak zij haar hand uit naar de aktetas. Maar hij trok zich terug en richtte zich tot een magere jonge Japanner in smoking die glimlachend naar hem toe kwam. 'Mijn naam is Aspiazu,' zei hij in het Portugees, dat scherp klonk door een licht Duits accent. 'Er is een zaaltje voor mij gereserveerd.' Hij zag eruit of hij begin zestig was, had kortgeknipt grijs haar, le-

vendige en vrolijke bruine ogen, en een keurig, grijs, smal snorretje.

‘Ah, senhor Aspiazu!’ riep de Japanner uit in zijn eigen versie van het Portugees. ‘Alles is klaar voor uw gezelschap. Deze kant op alstublieft. Eén trappetje op. Ik ben er zeker van dat u tevreden zult zijn als u het zaaltje ziet.’

‘Ik ben al tevreden,’ zei de man in het wit glimlachend. ‘Het is een genoegen om weer in de stad te zijn.’

‘U woont buiten?’

De man in het wit, die achter de blonde man de trap op liep, knikte en zuchtte. ‘Ja,’ zei hij droog, ‘ik woon buiten.’ De man met het donkere haar liep achter hem en de Japanner kwam als laatste. ‘De eerste deur rechts,’ riep hij. ‘Wilt u uw schoenen uittrekken voordat u naar binnen gaat, alstublieft?’

De blonde man bukte zich om door een achthoekige opening in de muur te kijken, leunde toen met zijn hand tegen de deurpost, stak een voet achteruit omhoog en trok zo zijn schoen uit. De man in het wit zette een wit geschoeide voet naar voren op de loper van het portaal en de man met het donkere haar bukte zich om de gouden gesp aan de zijkant van de schoen los te maken. De blonde man deed, nadat hij zijn schoenen opzij had gezet, een bewerkelijk gebeeldhouwde deur open en ging een lichtgroen vertrek erachter binnen. De Japanner schopte handig zijn lakschoenen uit. ‘Ons beste zaaltje, senhor Aspiazu,’ zei hij. ‘Heel mooi.’

‘Dat geloof ik graag.’ De man in het wit drukte zijn met witte handschoenen bedekte vingertoppen tegen de deurpost terwijl hij keek hoe zijn tweede schoen uitgetrokken werd.

‘En onze keizerlijke maaltijd om zeven uur, met bier, geen sake, en erna cognac en sigaren.’

De blonde man kwam naar de deuropening. Zijn gezicht was bedekt met kleine, witte littekens. Een van zijn oorlelletjes

ontbrak. Hij knikte en deed een pas achteruit. De man in het wit, die nu meer dan een normale hakhoogte kleiner was, ging de kamer binnen. De Japanner volgde hem.

Het zaaltje, een rustig, langwerpige vertrek, was koel en rook prettig. De wanden waren bedekt met lichtgroen grasweefsel dat dezelfde kleur had als de tatami's. In het midden bevonden zich bamboe rugleuningen met bruin-witte kussens aan drie kanten van een lage, zwarte, langwerpige tafel, die gedekt was met witte borden en kopjes. Drie borden en kopjes en drie zitplaatsen aan de lange kanten van de tafel en een aan het hoofdeind. Onder de tafel bevond zich een ondiepe ruimte voor de benen die iets kleiner was dan de tafel. Rechts in het vertrek stond nog een zwarte tafel tegen de muur waarop twee elektrische branders stonden. De muur ertegenover bestond uit kamerschermen van wit papier met zwarte omlisningen.

‘Voldoende ruimte voor zeven personen,’ zei de Japanner terwijl hij naar de tafel in het midden wees. ‘En onze beste meisjes zullen u bedienen. De knapste ook.’ Hij glimlachte en trok zijn wenkbrauwen op.

De man in het wit wees naar de kamerschermen en vroeg: ‘Wat is daarachter?’

‘Nog een zaaltje, senhor.’

‘Wordt dat vanavond gebruikt?’

‘Het is niet gereserveerd, maar er kan nog een gezelschap komen.’

‘Ik reserveer het.’ De man in het wit beduidde de blonde man de schermen te verwijderen. De Japanner keek van de blonde man weer naar de man in het wit. ‘Het is een zaaltje voor zes personen,’ merkte hij onzeker op. ‘Soms acht.’

‘Natuurlijk.’ De man in het wit liep naar de andere kant van het vertrek. ‘Ik zal voor acht extra maaltijden betalen.’ Hij

bukte zich om de branders op de tafel te bestuderen. Zijn dikke aktetas bewoog zich tegen de pijp van zijn broek.

De blonde man klapte de schermen in. De Japanner liep snel naar hem toe om hem te helpen, of misschien om te verhinderen dat hij de schermen beschadigde. Het vertrek erachter leek een spiegelbeeld van het eerste vertrek, behalve dat het verlichtingspaneel aan het plafond donker was en de tafel eronder gedekt was voor zes personen, twee aan de lange kanten en een aan elk hoofdeind. De man in het wit had zich omgedraaid om te kijken. De Japanner, aan de andere kant van het vertrek, glimlachte tegen hem, niet erg op zijn gemak. 'Ik zal het u alleen in rekening brengen als iemand erom vraagt,' zei hij, 'en dan alleen maar het verschil tussen wat wij beneden en boven berekenen.'

De man in het wit keek verbaasd en zei: 'Wat vriendelijk! Dank u wel.'

'Neemt u mij niet kwalijk,' zei de man met het donkere haar tegen de Japanner. Hij stond net in het vertrek, zijn donkere pak was gekreukt en zijn ronde, donkere gezicht glinsterde van het zweet. 'Is er een mogelijkheid om dit af te sluiten?' Hij wees naar de achthoekige opening in de muur achter zich. Zijn Portugees had een Braziliaans accent.

'Het is voor de meisjes,' verklaarde de Japanner hoopvol. 'Om te kijken of u klaar bent voor de volgende gang.'

'Dat is in orde,' zei de man in het wit tegen de man met het donkere haar. 'Jij blijft hierbuiten staan.'

De man met het donkere haar begon: 'Ik dacht dat hij misschien...' en hij haalde verontschuldigend zijn schouders op.

'Alles is naar genoegen,' zei de man in het wit tegen de Japanner. 'Mijn gasten komen om acht uur en...'

'Ik zal hen naar boven brengen.'

'Dat zal niet nodig zijn. Een van mijn mannen wacht bene-

den. En na het eten hebben wij hier een bespreking.’

‘U kunt tot drie uur blijven als u dat wilt.’

‘Dat is ook niet nodig, naar ik hoop. Eén uur moet voldoende zijn. En wilt u mij nu alstublieft een glas Dubonnet brengen, rood, met ijs en een citroenschilletje?’

‘Ja, senhor.’ De Japanner boog.

‘En is het mogelijk om meer licht te krijgen? Ik ben van plan om te lezen terwijl ik wacht.’

‘Het spijt mij, senhor, dit is alles wat er is.’

‘Dan red ik het wel. Dank u wel.’

‘Ik moet ú bedanken, senhor Aspiazu.’ De Japanner boog weer, boog iets minder diep voor de blonde man, nauwelijks voor de man met het donkere haar en verliet snel het vertrek.

De man met het donkere haar deed de deur dicht en hief, met zijn gezicht ernaartoe, zijn armen op, kromde zijn vingers en legde zijn vingertoppen boven op de deurlijst. Hij bewoog zijn handen langzaam opzij.

De man in het wit ging met zijn rug naar de opening in de muur staan, en de blonde man liep naar de rugleuning aan het hoofdeinde van de tafel en ging ernaast op zijn hurken zitten. Hij duwde tegen de bruin met witte kussens, tilde ze op en legde ze opzij. Hij inspecteerde het bamboe frame, draaide het om, bekeek de onderkant en zette het naast de kussens. Hij betastte het grasweefsel aan het hoofdeinde van de tafel en duwde zacht, met gespreide handen op het vlechtwerk.

Hij ging op zijn knieën zitten, stak zijn blonde hoofd onder de tafel en keek naar de ruimte voor de voeten. Hij bukte zich nog dieper, draaide zijn hoofd en keek met één blauw oog omhoog naar de onderkant van de tafel, die hij van voor naar achter onderzoekend bekeek.

Hij kroop achteruit weg van de tafel, pakte het bamboe frame en de twee kussens en zette de rugleuning in een com-

fortabele stand. Hij kwam overeind en bleef er gedienschtig achter staan.

De man in het wit kwam naar de stoel toe terwijl hij zijn colbert losknoopte. Hij zette zijn aktetas op de grond, draaide zich om en liet zich voorzichtig zakken, waarbij hij de armleuning vastpakte.

Hij vouwde zijn benen onder de tafel.

De blonde man bukte zich en duwde de rugleuning naar de tafel toe.

‘*Danke*,’ zei de man in het wit.

‘*Bitte*,’ zei de blonde man en hij liep naar de opening in de muur, waar hij met zijn rug tegenaan ging staan.

De man in het wit trok een handschoen uit en keek goedkeurend naar de tafel voor zich. De man met het donkere haar liep met opgeheven armen zijdelings langzaam tussen de twee vertrekken en tastte de bovenkant van een uitstekende richel af.

Er werd zacht geklopt. De blonde man liep naar de deur en de man met het zwarte haar draaide zich om en liet zijn armen zakken. De blonde man luisterde en deed de deur open voor een serveerster in een roze kimono, die met gebogen hoofd binnenkwam met een rinkelend glas op een blaadje. Haar in witte muiltjes gestoken voeten fluisterden over het grasweefsel.

‘Ah!’ riep de man in het wit blij uit terwijl hij zijn handschoenen opvouwde. Zijn enthousiaste gezichtsuitdrukking verdween toen de serveerster, een vrouw met een vlak gezicht, naast hem neerhurkte en het servet en de eetstokjes van zijn bord pakte. ‘En hoe heet je, liefje?’ vroeg hij met gedwongen joligheid.

‘Tsuruko, senhor.’ De serveerster zette een flessenstandaard neer.

‘Tsuruko!’ Met grote ogen en opeengeklemd lippen keek de man naar de blonde man en de man met het donkere haar, alsof hij zich met hen verbaasde over een indrukwekkende onthulling. De serveerster zette het glas neer, ging staan en liep achteruit.

‘Tsuruko, ik wil niet gestoord worden tot mijn gasten komen.’

‘Goed, senhor.’ Ze draaide zich om en liep snel, met haar knieën vlak bij elkaar, het vertrek uit.

De blonde man deed de deur dicht en ging weer op zijn plaats staan voor de opening in de muur. De man met het donkere haar draaide zich om en hief zijn handen op naar de bovenkant van de richel.

‘Tsu-ru-ko,’ zei de man in het wit terwijl hij zijn aktetas vlak naast zich zette. In het Duits zei hij: ‘Als zij een knap exemplaar is, hoe zien de niet zo knappe er dan uit?’

De blonde man lachte knorrend.

De man in het wit liet met één vinger de sluiting van zijn aktetas openspringen en deed hem zo ver open dat hij bleef staan. Hij stopte zijn opgevouwen handschoenen er aan één kant in en bladerde door de papieren en enveloppen tot hij een dun tijdschrift vond. Hij legde het tijdschrift – de *Lancet*, het Engelse medische tijdschrift – op de tafel naast zijn bord. Hij keek onderzoekend naar het omslag en haalde uit zijn borstzakje een versleten en verschoten petit-point-brillenkoker waaruit hij een bril met een zwart montuur haalde. Hij zette hem op, stak de koker in zijn zak en wreef met de zijkant van zijn vinger over zijn dunne, borstelige snorretje. Zijn handen waren klein, roze, schoon en zagen er jeugdig uit. Uit de binnenzak van zijn colbert haalde hij een gouden sigarettenkoker waarop een lange inscriptie in schrijffletters stond gegraveerd.

De blonde man bleef voor de opening in de muur staan. De

man met het donkere haar onderzocht de muren, de vloeren, de serveertafel en de rugleuning. Hij verwijderde een van de couverts midden op de tafel, legde zijn zakdoek ervoor in de plaats, ging daarop staan en maakte met een schroevendraai-er het verlichtingspaneel in de chromen omlijsting open.

De man in het wit ging in de *Lancet* zitten lezen, nam zo nu en dan een slokje van zijn Dubonnet en rookte een sigaret. Door een spleet tussen zijn boventanden haalde hij sissend adem. Zo nu en dan was hij blijkbaar verbaasd over wat hij las. Eén keer riep hij in het Engels uit: 'Helemaal mis, meneer!'

De gasten arriveerden in een tijdsbestek van vier minuten. De eerste gaf om drie minuten voor acht zijn hoed af bij de receptie, maar niet zijn platte koffertje, de laatste om één minuut over acht. Tussen wachtende groepjes en paren door liepen zij naar de Japanner in smoking, die hen hoffelijk verwees naar de blonde man onder aan de trap. Er werden enkele woorden gewisseld en de gast werd naar boven gebracht, naar de man met het donkere haar die naar de rij schoenen naast de open deur wees.

Als zes goedgeklede zakenlieden van midden vijftig, met de lichte huid van het Noord-Europese ras, knikten ze, op kousenvoeten, beleefd tegen elkaar en maakten ze een buiging om zich in het Portugees en het Spaans voor te stellen aan de man in het wit. 'Ignacio Carreras, dokter. Prettig kennis met u te maken.'

'Hallo! Hoe gaat het met jou? Ik kan niet opstaan, ik zit hier opgesloten. Dit is José de Lima uit Rio. Ignacio Carreras uit Buenos Aires.'

'Dokter? Ik ben Jorge Ramos.'

'Mijn vriend! Je broer is mijn rechterhand geweest. Neem mij niet kwalijk dat ik zit, ik kan er niet uit. Ignacio Carreras

uit Buenos Aires, José de Lima uit Rio. Jorge Ramos van hier uit Paulo.’

Twee van de gasten waren oude vrienden die blij waren elkaar te zien. ‘In Santiago! Waar heb jij gezeten?’

‘In Rio!’ Een ander stelde zich voor terwijl hij tevergeefs probeerde zijn hakken tegen elkaar te slaan. ‘Antonio Paz, Porto Alegre.’

Ze lieten zich zakken aan weerszijden van de tafel, grappen makend over hun onhandigheid en kreunend. Ze gingen zitten met hun koffertje of tas vlak naast zich. Ze schudden de servetten open en bestelden een drankje bij een knappe, jonge serveerster die bevallig naast hen neerhurkte. Tsuruko met haar platte gezicht legde een dampende, opgerolde handdoek voor elke man neer. De man in het wit en zijn gasten wisten waarderend hun handen en veegden hun mond af.

Tegelijk daarmee leken ze het Portugees en Spaans weg te wissen, en ze gingen over op het Duits. Duitse namen werden uitgewisseld.

‘Ah, ik ken jou wel. Jij hebt onder Stangl gediend, nietwaar? In Treblinka?’

‘Zei je Farnbach? Mijn vrouw is een Farnbach, uit Langen, vlak bij Frankfurt.’

De drankjes werden geserveerd en kleine schaaltes met borrelhapjes – kleine garnalen en gehaktballetjes. De man in het wit demonstreerde het gebruik van eetstokjes. De ingewijden hielpen de niet-ingewijden.

‘Een vork, in godsnaam!’

‘Nee, nee!’ De man in het wit lachte tegen de knappe serveerster. ‘Wij zullen hem dwingen om het te leren. Hij moet het leren.’

Zij heette Mori. Het derde meisje, in de onversierde kimono, die borden en schalen naar Tsuruko bij de serveertafel

bracht, bloosde en zei: 'Yoshiko, senhor.'

De mannen aten en dronken. Ze praatten over een aardbeving in Peru en over de nieuwe Amerikaanse president, Ford.

Er werden kommen heldere soep opgediend en nog meer schalen met gerechten, gebakken en rauw. Er werd thee ingeschonken.

De mannen praatten over de oliesituatie en de vermoedelijke vermindering van de sympathie van het Westen voor Israël.

Er werden nog meer schotels geserveerd – plakken gestoofd vlees, zeekreeft – en Japans bier.

De mannen praatten over Japanse vrouwen. Kleist-Carreras, een magere man met een glazen oog dat akelig bewoog, vertelde een prachtig, grappig verhaal over een ongelukkig avontuur van een vriend in een bordeel in Tokio.

De Japanner in smoking kwam binnen en vroeg hoe alles was. 'Eersteklas!' verzekerde de man in het wit hem. 'Uitstekend!' De andere mannen stemden in, in Portugees-Spaans-Duits.

Er werd meloen geserveerd. Nog meer thee.

De mannen praatten over vissen en verschillende manieren om vis te bereiden.

De man in het wit vroeg of Mori met hem wilde trouwen. Ze glimlachte en voerde als verontschuldiging een man en twee kinderen aan.

De mannen kwamen overeind van de krakende rugleuningen, strekten hun armen en gingen op hun tenen staan terwijl ze op hun maag sloegen. Enkelen, onder wie de man in het wit, gingen naar het portaal om het toilet te zoeken. De anderen praatten over de man in het wit: hoe alleraardigst hij was, en hoe levendig en jeugdig voor... wat was hij, drieënzestig? Vierenzestig?

De eerste groep kwam terug, de anderen gingen.

De tafel was opgeruimd op cognacglazen, asbakken en een doos met sigaren in glazen buisjes na: Mori ging op haar hurken rond met een fles en schonk in elk glas een bodempje van de amberkleurige drank. Tsuruko en Yoshiko stonden met elkaar te fluisteren bij de serveertafel en waren het niet eens over het opruimen. 'Wegwezen, meisjes,' zei de man in het wit terwijl hij naar zijn plaats liep. 'Wij willen privé met elkaar praten.'

Tsuruko joeg Yoshiko voor zich uit en zei op verontschuldigende toon toen zij langs de man in het wit liep: 'We ruimen straks wel op.' Mori schonk het laatste glas in, zette de fles op tafel, aan het hoofdeind, waar niemand zat, en liep snel naar de deur, waar ze met gebogen hoofd bleef staan toen de rest van de mannen binnenkwam.

De man in het wit liet zich op zijn zitplaats zakken. Farnbach-Paz hielp hem de stoel bij te schuiven.

De man met het donkere haar keek vanuit de gang naar binnen, telde de mannen en trok de deur dicht.

De mannen gingen op hun plaats zitten. Ze waren nu ernstig en maakten geen grappen. De sigarendoos werd doorgegeven.

De muuropening werd aan de andere kant afgesloten door donkergrijze kostuumstof.

De man in het wit pakte een sigaret uit zijn gouden koker, deed die dicht, bekeek hem en bood hem Farnbach aan, die rechts van hem zat en die schudde met zijn kaalgeschoren hoofd. Toen hij begreep dat hij uitgenodigd werd om te lezen, niet om een sigaret te nemen, pakte hij de koker aan en hield hem een stukje voor zich uit. Zijn blauwe ogen werden groot van herkenning. 'O!' Hij ademde in door zijn dikke, samenge-trokken lippen, terwijl hij las. Opgewonden glimlachend te-

gen de man in het wit zei hij: 'Wat geweldig! Zelfs nog beter dan een medaille. Mag ik?' Hij gebaarde met de koker naar Kleist, naast hem.

De man in het wit knikte glimlachend en met roze wangen, en hij draaide zich om om zijn sigaret bij de vlam van een aansteker te houden die de man links van hem naar hem toe stak. Hij kneep zijn ogen dicht tegen de rook, trok zijn tas naar zich toe en zette die weer open.

'Prachtig!' zei Kleist. 'Kijk, Schwimmer.' De man in het wit haalde uit zijn tas een stapel papieren die hij voor zich legde terwijl hij zijn cognac opzijschoof. Hij legde zijn sigaret in de gleuf van een witte asbak. Hij keek hoe de knappe, jong uitzijende Schwimmer de koker over de tafel heen aan Mundt gaf, pakte zijn brillenkoker uit zijn borstzakje en haalde zijn bril eruit. Hij glimlachte om de bewonderende blikken van Schwimmer en Kleist, stak de brillenkoker weer in zijn zak en zette zijn bril op. Een gefluit van Mundt, lang en zacht. De man in het wit pakte zijn sigaret, nam genietend een trek en legde hem weer op de asbak. Hij schikte zijn papieren voor zich en bestudeerde het bovenste document terwijl hij zijn glas pakte. 'Mm, mm, mm!' Dat was Traunsteiner. De man in het wit nam een slokje van zijn cognac en bladerde door de stapel papieren.

De sigarettenkoker kwam weer bij hem terug via Hessen, met zijn zilverkleurig haar, wiens blauwe ogen schitterden in zijn magere gezicht. 'Wat geweldig om zoiets te hebben!'

'Ja,' stemde de man in het wit in; hij knikte. 'Ik ben er reusachtig trots op.' Hij legde de sigarettenkoker naast de papieren.

'Wie zou dat niet zijn?' vroeg Farnbach.

De man in het wit zette zijn glas opzij. 'Laten wij nu ter zake komen, jongens.' Hij hield zijn kortgeknipte, grijze hoofd

scheef, trok zijn bril omlaag en keek eroverheen naar de mannen. Ze keken aandachtig naar hem met hun sigaar in hun hand. De stilte nam bezit van het vertrek en alleen het zachte gezoem van de airconditioning verzette zich ertegen.

‘Jullie weten wat jullie moeten gaan doen,’ zei de man in het wit, ‘en jullie weten dat het een langdurig karwei is. Ik zal jullie nu van de details op de hoogte brengen.’ Hij boog zijn hoofd en keek door zijn bril. ‘Vierennegentig mannen moeten de komende tweeënhalve jaar op of omstreeks een bepaalde datum sterven,’ las hij op van het papier. ‘Zestien van hen wonen in West-Duitsland, veertien in Zweden, dertien in Engeland, twaalf in de Verenigde Staten, tien in Noorwegen, negen in Oostenrijk, acht in Holland, zes in Denemarken en zes in Canada. In totaal vierennegentig. De eerste moet op of omstreeks 16 oktober sterven, de laatste op of omstreeks 23 april 1977.’ Hij leunde achterover en keek weer naar de mannen. ‘*Waarom* moeten deze mannen sterven? En waarom op of omstreeks een bepaalde datum?’ Hij schudde zijn hoofd. ‘Niet nu, later kunnen jullie dat te horen krijgen. Maar ik kan nu wel dit vertellen: hun dood is de laatste stap in een operatie waaraan ik en de leiders van de organisatie vele jaren reusachtige krachtsinspanningen en een groot deel van het fortuin van de organisatie hebben besteed. Het is de belangrijkste operatie die de organisatie ooit heeft ondernomen, en het woord “belangrijk” is duizend keer te zwak om het te beschrijven. *De hoop en de bestemming van het Arische ras staan op het spel.* Hier is niets aan overdreven, beste vrienden, het is letterlijk waar: de bestemming van het Arische volk – om te heersen over de Slaven en de semieten, de zwarten en de gelen – zal vervuld worden als de operatie slaagt, doch zal niet vervuld worden als zij mislukt. Dus is “belangrijk” niet sterk genoeg, nietwaar? Heilig misschien? Ja, dat komt er dichterbij. Het is

een *heilige* operatie waaraan jullie deelnemen.'

Hij pakte zijn sigaret, tikte de as eraf en bracht het peukje zorgvuldig naar zijn lippen.

De mannen keken elkaar zwijgend aan, en dachten er plotseling aan weer een trek van hun sigaar of een slok van hun cognac te nemen. Ze keken weer naar de man in het wit. Hij maakte zijn sigaret uit in de asbak en keek naar hen.

'Jullie zullen Brazilië verlaten met een nieuwe identiteit,' zei hij, en hij raakte de aktetas naast zich even aan. 'Alles zit hierin. En het is echt, geen vervalsingen. En jullie zullen over ruime fondsen beschikken in die tweeënhalf jaar. In diamanten.' Hij glimlachte. 'Die jullie helaas op de ongemakkelijke manier door de douane moeten zien te krijgen.'

De mannen glimlachten en haalden hun schouders op.

'Jullie zijn elk verantwoordelijk voor een aantal mannen in een of meer landen. Jullie hebben elk dertien tot achttien opdrachten, maar enkele mannen zijn waarschijnlijk al door natuurlijke oorzaken gestorven. Ze zijn allemaal vijfenzestig jaar. Er zullen er niet al te veel gestorven zijn, omdat ze op hun tweeënvijftigste jaar in blakende gezondheid verkeerden, zonder sporen van beginnende kwaaltjes.'

'Alle mannen zijn vijfenzestig?' vroeg Hessen met een verbaasd gezicht.

'Bijna allemaal,' zei de man in het wit. 'Dat wil zeggen, dat zijn ze als hun tijd aanbreekt. Enkelen zullen een jaar of twee jonger of ouder zijn.' Hij legde het papier waarvan hij de landen en aantallen had voorgelezen opzij en pakte de andere negen of tien velletjes. 'De adressen,' zei hij tegen de mannen, 'zijn hun adressen in 1961 en 1962, maar het zal jullie geen moeite kosten om hun huidige verblijfplaats te vinden. De meesten wonen waarschijnlijk nog op hun oude adres. Het zijn huiselijke mensen, degelijk. Voornamelijk ambtenaren

– belastinginspecteurs, schoolhoofden enzovoorts, kleine gezagsdragers.’

‘Ook dat hebben zij gemeen?’ vroeg Schwimmer.

De man in het wit knikte.

‘Een opmerkelijk homogene groep,’ zei Hessen. ‘De leden van een andere organisatie, die ons bestrijdt?’

‘Zij kennen elkaar of ons zelfs niet,’ zei de man in het wit. ‘Tenminste, dat hoop ik.’

‘Ze zijn dus gepensioneerd, hè?’ vroeg Kleist. ‘Als ze vijfenzestig zijn.’ Zijn glazen oog keek de andere kant op.

‘Ja, de meesten van hen zijn vermoedelijk gepensioneerd,’ stemde de man in het wit in. ‘Maar als ze verhuisd zijn, kun je er zeker van zijn dat ze ervoor gezorgd hebben hun nieuwe adres achter te laten. Schwimmer, jij krijgt Engeland. Dertien, het kleinste aantal.’ Hij gaf een getypte lijst aan Kleist om door te geven aan Schwimmer. ‘Daarmee beweer ik niets over je kwaliteiten.’ Hij glimlachte tegen Schwimmer. ‘Integendeel, het is een erkenning ervan. Ik heb gehoord dat jij jezelf in een Engelsman kunt veranderen die zelfs bij de koningin geen achterdocht opwekt.’

‘U weet hoe u iemand moet vleien,’ zei Schwimmer op lijzige toon, in volmaakt Oxford-Engels, terwijl hij met zijn vinger over zijn peper-en-zoutkleurige snor wreef en een blik wierp op de lijst. ‘Maar in feite is dat meisje niet zo erg intelligent, hoor.’

De man in het wit glimlachte. ‘Dat talent zou wel eens nuttig kunnen zijn, hoewel je nieuwe identiteit, net als die van de anderen, jou de Duitse nationaliteit geeft. Jullie zijn handelsreizigers, jongens. Misschien hebben jullie tussen de opdrachten in tijd om een paar boerendochters te ontdekken.’ Hij keek naar het volgende vel. ‘Tambach, jij gaat naar Zweden.’ Hij gaf het vel aan de man die rechts van hem zat. ‘Met

veertien klanten voor je fraaie, geïmporteerde koopwaar.’

Farnbach nam het vel aan en boog zich naar voren, zijn voorhoofd boven de ontbrekende wenkbrauwen gefronst. ‘Allesmaal oudere ambtenaren,’ zei hij, ‘en door hen te doden vervullen wij de bestemming van het Arische ras?’

De man in het wit keek hem even aan. ‘Was dat een vraag of een constatering, Farnbach?’ vroeg hij. ‘Het klonk een beetje als een vraag op het eind, en als dat zo is, ben ik verbaasd. Omdat jij, en jullie allen, voor deze operatie werden uitgekozen op basis van jullie onvoorwaardelijke gehoorzaamheid plus jullie andere eigenschappen en bekwaamheden.’

Farnbach leunde achteruit, zijn dikke lippen opeengeklemd en zijn neusgaten opengesperd. Zijn gezicht gloeide.

De man in het wit keek naar de volgende twee velletjes, die met een paperclip aan elkaar zaten. ‘Nee, Farnbach, ik ben er zeker van dat het een constatering was,’ zei hij, ‘en in dat geval moet ik haar enigszins corrigeren. Door hen te doden bereiden jullie de weg voor de vervulling van de bestemming, et cetera. Die zal komen, niet in april 1977, als de vierennegentigste man sterft, maar mettertijd. Volg nu slechts de bevelen op. Traunsteiner, jij hebt Noorwegen en Denemarken.’ Hij gaf de velletjes door. ‘Tien in het ene land, zes in het andere.’

Traunsteiner nam de velletjes aan; zijn vierkante, rode gezicht was een grimmige demonstratie van onvoorwaardelijke gehoorzaamheid.

‘Holland en het noorden van Duitsland,’ zei de man in het wit, ‘zijn voor sergeant Kleist. Ook zestien – acht en acht.’

‘Dank u wel, Herr Doktor.’

‘De acht in Zuid-Duitsland en negen in Oostenrijk – zijn samen zeventien voor sergeant Mundt.’

Mundt – met een rond gezicht, kortgeknipt haar en een bril op – grinnikte terwijl hij wachtte tot de papieren bij hem kwa-